ОУ „ГЕО МИЛЕВ“, С. БЕЛОЗЕМ, ОБЛАСТ ПЛОВДИВ
с. Белозем, община Раковски, ул. „Родопи“ №40; тел: 0895673332; e-mail: info-1602507@edu.mon.bg

**УТВЪРДИЛ:*.....*

ДИАНА ГЕНОВА

Директор на ОУ „Гео Милев“
с. Белозем
Заповед № РД -10-1566/11.09.2026 г.

ПЛАН

НА УЧИЛИЩНАТА КОМИСИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА В УЧИЛИЩЕ

ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Планът с решение на Педагогическия съвет - протокол №11/11.09.2026 г.
Утвърден със заповед №РД-10-1566/11.09.2026 г.

„Грамотността е умение за учене, общуване, мислене и действие.“

I. Общи положения

Настоящият план надгражда разработения от комисията календар за насърчаване на четенето и езиковата култура през учебната 2026/2027 година и разширява фокуса от традиционната езикова грамотност към функционална, медийна, информационна и дигитална грамотност. Предвидени са дейности за начален етап (I–IV клас) и прогимназиален етап (V–VII клас), с възможности за междупредметна интеграция, проектно-базирано учене, STEAM/STEM елементи, работа в екип и създаване на реални продукти.

Планът е съобразен с действащата нормативна рамка на българското училищно образование и с приоритетите за функционална грамотност, дигитализация, иновативни дейности, компетентностен подход и учене през целия живот. Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021–2030) поставя акцент върху функционално грамотни, иновативни и социално отговорни млади хора и включва дигитализацията и иновативните дейности сред ключовите направления.

II. Нормативна и стратегическа основа

- Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) – цели на училищното образование, формиране на компетентности и обща подкрепа за личностно развитие.
- Наредба № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка – държавният образователен стандарт и очакваните резултати по учебните предмети.
- Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците – проследяване на напредъка и подходящи форми на оценяване.
- Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
- Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организацията на дейностите в училищното образование.
- Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021–2030) и Планът за действие за периода 2025–2027 г.
- Актуалните учебни програми, училищният план и вътрешните правила за безопасно и отговорно използване на дигитални ресурси.

III. Визия

Училището да развива грамотни, любопитни, самостоятелни и отговорни ученици, които умеят да четат с разбиране, да пишат ясно, да аргументират позиция, да проверяват информация, да създават дигитално съдържание, да работят с данни и технологии и да използват езика като инструмент за учене във всички учебни предмети.

IV. Основна цел

Повишаване на функционалната грамотност на учениците чрез системни, междупредметни и иновативни дейности, които развиват четивна и писмена грамотност, критическо и творческо мислене, комуникация и сътрудничество, дигитални и информационни умения, медийна грамотност и способност за прилагане на знанията в реални ситуации.

V. Специфични цели

- Да се подобри разбирането и интерпретирането на художествен, научнопопулярен, медиен, инструктивен, дигитален и визуален текст.
- Да се развиват умения за създаване на устни и писмени текстове с ясна структура, цел и адресат.
- Да се изграждат умения за аргументация, дискусия, задаване на въпроси, слушане и представяне.
- Да се развиват информационна и медийна грамотност – търсене, подбор, проверка, сравняване и коректно посочване на източници.
- Да се формират навици за безопасно, етично и отговорно дигитално поведение, включително авторско право и защита на личните данни.
- Да се въвеждат подходящи за възрастта елементи на алгоритмично мислене, работа с данни, визуализация и STEAM/STEM интеграция.
- Да се насърчават четенето за удоволствие, читателската автономност и културата на споделяне на книги.
- Да се осигурят дейности за различни образователни потребности чрез диференциация, избор на продукт и работа в екип.
- Да се използват данни от диагностика, текущо наблюдение и ученически продукти за планиране на последваща подкрепа.

VI. Компетентности и умения на XXI век

Област	Как се развива	Продукт	Етап
Комуникация	четене с разбиране, писане, устно представяне, слушане	подкаст, интервю, рецензия, презентация	I–VII
Критическо мислене	проверка на факти, сравнение на източници, аргументация	fact-check карта, аргументативен текст	V–VII
Творчество	творческо писане, дизайн, драматизация	комикс, миникнига, видео, спектакъл	I–VII
Сътрудничество	роли в екип, взаимна обратна връзка	общ дигитален проект, алманах	I–VII
Дигитална грамотност	създаване и оценяване на дигитално съдържание	електронно списание, аудио/видео	III–VII
Информационна грамотност	търсене, подбор, надеждност и цитиране	източников дневник, QR изложба	IV–VII
STEAM/STEM	език + данни + технологии + реален проблем	инфографика, визуализация, дигитална карта	IV–VII
Саморегулация	планиране, рефлексия, самооценка	портфолио, чеклист, exit ticket	I–VII

VII. Организация и принципи на работа

- Дейностите се реализират в учебни часове, занимания по интереси, библиотека, клубове и училищни инициативи, съобразно училищния график.
- При дигитални продукти се използват одобрени от училището платформи и акаунти; не се публикуват лични данни и изображения без необходимото съгласие.
- Учениците работят с ясни критерии за качество, рубрики, самооценка и взаимна обратна връзка.
- При работа с генеративен изкуствен интелект се поставя акцент върху проверката на фактите, авторството, прозрачността и самостоятелното мислене, съобразно действащите училищни правила.
- За всяка дигитална инициатива се предвижда аналогов вариант, когато е необходимо, за да се гарантира равен достъп.
- Комисията събира доказателства за резултатите – ученически продукти, анкети, рубрики, рефлексии и кратки отчети.

VIII. Годишен календар на дейностите

Период	Повод	Дейности по етапи	Компетентности	Отговорни
Септември 2026 година	Нова учебна година	„Книгата – един нов свят“ – акция за събиране на книги		Училищната комисия, класните ръководители
Октомври 2026 година	Месец на четенето / Международен ден на преводача	II–IV: „Емоджи преводач“ – извеждане на поука от емоджи към книжовен език. V–VII: „Емоджи детективи“	Четене с разбиране, преформулиране, екипна работа, дигитални умения.	Училищната комисия, учителите по БЕЛ
Ноември 2026 година	1 ноември – Ден на народните будители	I–IV: „Будителите “ – миникнижка V–VII: „Подкаст с будител“ – интервю с автор, библиотекар, учител или общественик “/клип с QR код	Гражданска, комуникационна, медийна и дигитална грамотност.	Училищната комисия, учителите по БЕЛ, библиотекар
Декември 2026 година	Четивна грамотност	**"Литературни детективи":** Откриване на пряко изразени и скрити факти в художествени и научнопопулярни текстове. • **Езикова игра "Думи-близнаци и думи-противници":** Упражнения за синоними, антоними и сродни думи.	Писмена, социално-емоционална и дигитална грамотност.	Училищната комисия, класните ръководители
Януари 2027 година	Силата на думите за промяна	V–VII: „BookTok с кауза“ – кратко видео за книга; оценяват се съдържание, аргументация, език и авторско право.	Устна комуникация, аргументация, медийна грамотност, авторско право.	Училищната комисия, учителите по БЕЛ

Февруари 2027 година	Международен ден на майчиния език	• **Кампания "Без грешка":** Интензивни упражнения върху правописни, граматични и пунктуационни норми.	Четивна, устна, културна и интеркултурна грамотност.	Училищната комисия, учителите на ГЦОУД
Март 2027 година	Месец на книгата -/ подготовка за 2 април	**Работилница "Сглоби история":** Съставяне на текст по зададен сюжет и опорни думи.	Творчество, сътрудничество, научна и информационна грамотност.	Училищната комисия, учители по БЕЛ, учители на ГЦОУД
Април 2027 година	2 април – Международен ден на детската книга; 23 април – Световен ден на книгата и авторското право	II–VII: „Писатели за един ден“ – **“Чета, защото…….“**	Читателска, медийна, информационна и дигитална грамотност.	Училищната комисия
Май 2027 година	24 май – Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност	II–IV: „Парад на буквите“ – букви от рециклирани/природни материали + послание. V–VII: „Квест на знанието“ – QR маршрут с исторически, литературни, езикови и логически задачи. /пътят на българския писател/	Интегрирани компетентности, екипна работа, дигитално и гражданско участие.	Училищната комисия, учителите

IX. Постоянни дейности през годината

- „15 минути четене“ – регулярни кратки читателски практики според възможностите на училището.
- „Дума на седмицата“ – общоучилищно речниково предизвикателство с употреба в контекст.
- „Грамотност във всеки предмет“ – задачи за четене на условие, извличане на информация, работа с таблица/графика и писмено обяснение.
- „Fact-check лаборатория“ – проверка на твърдение чрез поне два надеждни източника и аргументиране на избора.
- „Редакторски екип“ – ученици редактират текстове по предварително зададени критерии.

- „Дигитално портфолио на грамотността“ – подбор на продукти, самооценка и кратка рефлексия.
- Споделяне на добри практики между педагогическите специалисти – кратки сценарии, рубрики и инструменти.

X. Иновативни методи и подходи

- Проектно-базирано обучение и учене чрез реален продукт.
- Problem/Challenge Based Learning – решаване на реална езикова или комуникационна задача.
- Design Thinking – емпатия, дефиниране на проблем, идеи, прототип и обратна връзка.
- Gamification и escape room – мисии, нива, QR кодове, загадки и екипни роли.
- Мултимодално четене – текст + изображение + аудио + видео + данни.
- Peer teaching – учениците обясняват, редактират и обучават свои връстници.
- Формативно оценяване – exit ticket, рубрика, самооценка, взаимна обратна връзка и портфолио.
- STEAM/STEM интеграция – езикова задача, свързана с данни, модел, дигитален инструмент или реален научен/технологичен контекст.

XI. Диференциация и приобщаване

- Задачи с различна степен на сложност и избор на продукт – текст, аудио, видео, постер, презентация или макет.
- Шаблони, речникови опори, визуални организатори и примерни модели за ученици, които се нуждаят от допълнителна подкрепа.
- Разпределяне на роли в екипа според силните страни на учениците.
- Възможност за индивидуална или екипна работа и различни форми на представяне.
- Допълнителни роли за ученици с изявени способности – редактор, водещ, изследовател, дизайнер, проверител на факти.

XII. Мониторинг и оценяване на ефекта

Показател	Инструмент	Периодичност	Отговорни
Четене с разбиране	входна/изходна кратка задача; рубрика	септември 2026 г. май 2027 г.	Учителите по БЕ:
Писмена грамотност	анализ на ученически текстове по общи критерии	Септември 2026 г. Януари 2027 г. Май/юни 2027 г.	Училищната комисия, учителите по БЕЛ
Дигитална/медийна грамотност	чеклист за източници, авторство, безопасност и качество	Постоянен срок – изработване на проекти	Училищната комисия, учителите по БЕЛ
Участие	брой класове/ученици и продукти	ежемесечно	Председател на УК
Ученическа рефлексия	анкета/exit ticket	Постоянен - след ключови инициативи	Учителите по БЕЛ
Споделяне на практики	архив на сценарии, рубрики и продукти	постоянен	Училищната комисия

XIII. Очаквани резултати

- Подобряване на уменията за четене с разбиране, извличане и интерпретиране на информация.
- По-ясно, грамотно и целенасочено писмено и устно изразяване.
- Повишена мотивация за четене и участие в езикови и литературни дейности.
- По-добри умения за работа в екип, планиране, представяне и приемане на обратна връзка.
- Развити умения за проверка на информация, разпознаване на подвеждащо съдържание и отговорно дигитално поведение.
- Създадени реални ученически продукти – книги, подкасти, видеа, електронно списание, изложби, QR маршрути и дигитални портфолиа.
- По-видима връзка между грамотността и ученето по математика, природни науки, технологии, изкуства и обществени науки.
- Натрупан училищен ресурс от добри практики за следващи учебни години.

XIV. Отчитане

В края на всеки срок комисията извършва кратък преглед на реализираните дейности, участието и резултатите. В края на учебната година се изготвя отчет с реализирани инициативи, ученически продукти, добри практики, наблюдавани затруднения и предложения за подобряване на работата през следващата учебна година.

XV. Заключителни разпоредби

Планът може да се актуализира при промяна на нормативната уредба, училищния план, календара на образователните институции или възникване на нови възможности за партньорства и иновативни дейности. Конкретните срокове и отговорници се съгласуват с ръководството на училището и се отразяват в текущата организация.

Училищна комисия:

Председател – Мария Благоева

Членове:

1. Добринка Атанасова

2. Мария Христова

3. Христина Казакова